

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 1958, sp. zn. 1 Tz 304/58

Číslo: 11/1959

Právní věta:

U pachatele, příslušníka dělnické třídy, dosud netrestaného, který jinak vede řádný život pracujícího člověka, nutno vždy zkoumat, zda ke splnění účelu trestu ve smyslu § 17 odst. 1 tr. zák. nepostačí především trest nápravného opatření nebo trest podmíněný místo krátkodobého nepodmíněného trestu odnětí svobody. Při hodnocení způsobu života obžalovaného je soud povinen přihlížet i k jeho zásluhám při výstavbě socialismu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.12.1958

Spisová značka: 1 Tz 304/58

Číslo rozhodnutí: 11

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Odsouzení podmíněné, Trest

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Chomutově uznal obžalovaného - ředitele ČSAD, n. p. - vinným trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 tr. zák. a pokusem návodu k témuž trestnému činu. Všechny skutky kvalifikoval lidový soud též jako porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 tr. zák.

Za tyto činy odsoudil lidový soud obžalovaného k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců podmíněně.

Krajský soud v Ústí nad Labem k odvolání okresního prokurátora a k odvolání manželky obžalovaného zrušil rozsudek ohledně obžalovaného, zčásti obžalovaného zprostil podle § 242 písm. a) tr. ř. z obžaloby. Uznal však znovu obžalovaného vinným tím, že v roce 1956 v Chomutově v přesně nezjištěné době zprostředkoval přivezení uhlí vozidly ČSAD svým známým a přepravné neúčtoval, čímž poškodil ČSAD, závod Chomutov o částku 248 Kčs, na jaře 1957 odvážel nebo dal si odvést vozidly ČSAD v pěti případech do svého domu na výstavbu garáže cihly, vždy po 300 až 500 kusech, přepravné však nevyúčtoval a poškodil tak závod o částku 678,60 Kčs, dne 30. 6. 1957 odvezl s řidičem ČSAD vozidlem ČSAD cihly na přestavbu své soukromé garáže a přepravné účtoval jako odvoz písku pro silniční údržbu ONV, čímž poškodil ONV v Chomutově o částku 308 Kčs, dne

19. října 1957 v Hrušovanech vyúčtoval na přepravném pro MNV Hrušovany za jízdu vozidla ČSAD, které zde používal pro brigádu místo 280 Kčs pouze 62 Kčs a tak poškodil ČSAD o částku 218 Kčs, v roce 1956 v Chomutově vybízeli zaměstnance ČSAD, aby odcizili při zpátečních jízdách do garáží podniku šetěrky, patřící Čs. silnicím v Ústí nad Labem, závod v Teplicích, k čemuž však nedošlo. Za trestné činy, jimiž byl obžalovaný uznán vinným, uložil mu krajský soud podle § 245 odst. 1 tr. zák. úhrnný trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců nepodmíněně.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu vyslovil porušení zákona v ustanovení § 24 odst. 1 tr. zák., zrušil rozsudek krajského soudu ve výroku o trestu a odsoudil obžalovaného podle § 245 odst. 1 tr. zák. se zřetelem na § 22 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců.

Podle § 24 odst. 1, § 25 odst. 1 tr. zák. odložil podmíněně výkon trestu odnětí svobody na zkušební dobu 3 roků.

Odůvodnění:

Proti rozsudku krajského soudu podal předseda Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona, v níž napadl tento rozsudek mimo jiné ve výroku o nepodmíněném odsouzení obžalovaného a uvedl, že krajský soud nepřihlédl ke všem skutečnostem, rozhodným pro posouzení podmínek, kdy soud podle § 24 odst. 1 tr. zák. odloží podmíněný výkon trestu.

Nejvyšší soud shledal, že byl porušen zákon.

Obžalovaný pochází z rodiny horníka, vyučil se strojním zámečníkem. Celý život pracoval jako dělník, prošel za kapitalismu nezaměstnaností. Od roku 1949 jezdil jako řidič s nákladním autem, později byl správcem provozu ČSAD a provozním referentem. Od roku 1953 byl vedoucím závodu ČSAD v Chomutově. Je členem KSČ od roku 1945.

Obžalovaný se svojí prací vypracoval až na dělnického vedoucího závodu. Ze zpráv MNV, JZD a vesnické organizace KSČ v Hrušovanech, dále ze zprávy rady MNV v Chomutově, odboru pro výstavbu a ze zprávy dopravního inspektorátu OO-VB v Chomutově, jakož i ze zprávy vedoucího odboru dopravy a průmyslu rady ONV v Chomutově je zjištěno, že obžalovaný vykonával svoji práci jako ředitel závodu ČSAD dobře, obětavě a svědomitě a závod, který vedl, byl za jeho vedení jedním z nejlepších v kraji, obžalovaný podílel se význačným způsobem na organizování brigád pro zvelebení města a vesnice, spolupracoval s příslušníky dopravního inspektorátu na zlepšení stavu motorových vozidel a na odstranění alkoholismu mezi řidiči a jako instruktor vesnické organizace KSČ vykonával svoji funkci velmi svědomitě, pravidelně se zúčastňoval schůzí a pomáhal zde řešit problémy vesnice.

Z těchto zpráv je tedy prokázáno, že obžalovaný byl velmi dobrým dělnickým vedoucím závodu, že jeho snahou bylo zvelebování závodu, že byl obětavý a veškerý svůj čas věnoval práci, a to nejen práci ve prospěch závodu, který řídil, ale i práci politické, při níž se snažil uskutečňovat linii strany a vlády.

Ve své funkci se však obžalovaný dopustil i chyb a nepoužíval vždy správných metod, jak je zjištěno z vyjádření závodních složek podniku, který obžalovaný řídil. Z tohoto zjištění je prokázáno, že obžalovaný sice dobře organizoval práci a sám vyvíjel značné pracovní úsilí pro rozkvet autodopravy a pro plnění politických úkolů, avšak ve své horlivé práci a snaze docílit úspěchů nepočítal si vždy správně. Svého postavení zneužil ku svému prospěchu. V jeho charakteristice převažuje však jeho dobrá práce ku prospěchu celku.

Vzhledem k tomu, že vlastním obohacením způsobil n. p. ČSAD škodu, že jeho vystupování nepříznivě působilo na jeho podřízené zaměstnance, nebylo namíste uložení krátkodobého trestu tak,

jak to učinil lidový soud. Krajský soud proto vzhledem k okolnostem, rozhodným pro výměr trestu, trest odnětí svobody u obžalovaného přiměřeně zvýšil, neuvážil však náležitě podmínky podmíněného odkladu výkonu tohoto trestu.

Trestní řízení, zejména projednání věci v hlavním i odvolacím líčení, mohlo být obžalovanému, který dosud vedl řádný život pracujícího člověka, dostatečným ponaučením, aby se zbavil svých chyb a odčinil škodu, kterou způsobil. Trestní řízení odhalilo obžalovanému jeho nedostatky i chyby a bylo poučením i pro ostatní veřejnost. Vzhledem k tomu, že obžalovaný vedl jinak řádný život pracujícího a politicky uvědomělého člověka, lze mít za to, že výchovného účelu trestu, jak vůči obžalovanému, tak i vůči ostatní veřejnosti, bude dosaženo i bez jeho výkonu, při stanovení delší zkušební doby podle § 25 tr. zák.

Krajský soud však provedené zjištění o osobě obžalovaného náležitě neuvážil a přihlédl pouze k tomu, že obžalovaný jako vedoucí závodu dával špatný příklad zaměstnancům. Přitom nepřihlédl k celému životu a dobré práci tohoto obžalovaného, který svými trestnými činy pouze vybočil z mezí řádného vedoucího podniku, přičemž krajský soud dostatečně neuvážil ani to, že obžalovanému jako dělnickému řediteli byly v cestu kladeny i překážky a činěny potíže, které musil překonávat, takže se stal i neoblíbeným. Krajský soud proto tím, že uložil obžalovanému nepodmíněný trest odnětí svobody, porušil zákon v ustanovení § 24 odst. 1 tr. zák.

Krajský soud zrušil též částečně výrok o vině ohledně obžalovaného a uložil mu nový trest, avšak nezrušil přitom výrok o trestu lidového soudu, čímž porušil zákon v ustanovení § 285 tr. ř.

Poněvadž soud nesprávně rozhodl o trestu a uložil místo podmíněného odsouzení nepodmíněné, je tento trest v očividném nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost a je proto stížnost pro porušení zákona právem podána.

Jelikož jsou zjištěny podmínky pro uložení trestu podle § 17 odst. 1 písm. b), c), § 19 odst. 1 tr. zák., rozhodl Nejvyšší soud podle § 296 odst. 4 písm. b) tr. ř. ve věci samé.